

saadan Højskole, 2, 3, 4 eller flere Aar imellem, inden de optræde paa Højskolen; men i den mellemliggende Tid sarnne de jo al Fortsættelse af Undervisningen, og de Børn, hvis Eowner i det 14de Aar kun ere vakte, men ikke uddannede, glemme i den mellemliggende Tid saa meget, at, naar de optræde paa Folkehøjskolen, saa maa de virkelig i mange Tilfælde begynde næsten forfra med Undervisningen. Naar der nu, som igaar ganske rigtig blev nævnt af det ærede 10de kongevalgte Medlem (Thygesen), er saa mange Sag, hvori der undervises, og Opholdet paa Højskolen for Mange kun indskrænker sig til 5 a 6 Maaneder, saa kan man vel i mange Tilfælde raisonnere saaledes, at Eleverne befatte sig med saa meget, at de lære for Lidet af, hvad man kunde ønske, der skulde læres; men jeg har et net et lille Lysglimt i saa Henseende i en Udtalelse, der nylig fremkom fra den høitagtede Kultusminister i det andet Thing angaaende Skolevæsenet. Den høitagtede Kultusminister har saa ganske træffende sagt, at Almueskoleundervisningen, der afsluttes med det 14de Aar, vilde blive en fattig Tarepenge for Livet, naar den ikke kunde fortsættes videre, og der er i den høitagtede Kultusministers Udtalelse givet et Glimt, som bebuder en heldigere Ordning, nemlig, naar han siger, at man mulig i en nær forestaaende Fremtid kan gaa en bedre Stilling i Møde med Hensyn til Almueskolerne. Naar disse Foranstaltninger indtræde, saa vil der vistnok spores et heldigt Resultat deraf i Livet i det Hele, og saa haaber jeg ogsaa, at Dommen over Højskolerne vil falde gunstigere ud end den, der nu fra mange Sider i forskjellige Tilfælde gjøres gjældende. Naar der af det ærede 5te Medlem for 6te Kreds (Sehested-Sjuel) blev klaget over, at enkelte Skoler ogsaa havde en politisk Farve, saa kan en saadan Klage i mange Retninger være meget berettiget, fordi det ogsaa efter min Opfattelse er saaledes, at Politikk ikke hører hjemme blandt Skoleundervisningens Gjenstande. Jeg betragter den Højskole som den allerbedste og som den, der aabner det sundeste Blik for Livet, som befatter sig allermindst med Politikk i sine Læresag, det vil sige, en Politikk, der gaar ud over det

at indplante de Unge Kjarlighed og Hengivenhed for deres Fædreland; men jeg tror ingenlunde det er heldigt, at de politiske Strømninger skulle være Gjenstand for Skolernes Kursus, thi disse Strømninger værle med Tid og i Tiden, og de ville saavel for Eleverne som for de Samsundskredse, hvori de særdes, snarere blive vildledende end veiledende. — Jeg tør maaske tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, om det ikke kunde tænkes muligt, at Finantsloven enten kunde optage i sig, eller ogsaa, at der kunde vedlægges den en koncentreret Dpgjørelse af Statens aarlige finansielle Status. Jeg mener hermed en samlet Oversigt over Landets Statsgjæld og ved Siden deraf en Dpgjørelse af Aktivmasfens Størrelse, derunder inbefattet Reserveconden og muligvis ogsaa Kassebeholdningen. En saadan samlet Dpgjørelse vilde for det store Samfund være særdeles velkommen, og den vilde være baade oplysende og veiledende for det store Samfund, hvor man ikke paa anden Maade ser sig i Stand til med Sikkerhed at gjøre sig bekendt med Landets aarlige finansielle Tilstand. Jeg har tilladt mig at udtale dette paa nærværende Trin af Finantslovens Behandling, fordi jeg har den Overbevisning, at jeg her gjør mig til Tolk for det store Publikums Ønsker. En saadan Dpgjørelse vil jo med Lethed lade sig tilveiebringe, og den vil ikke indtage nogen stor Plads paa Papiret.

Brinck-Seidelin: Jeg tror ogsaa ligesom den ærede sidste Taler, at Bondehøjskolerne gjøre ikke saa ringe Nytte, men jeg kan ikke negte, at jeg ogsaa tror, at de kunde gjøre mere, naar de vilde indskrænke de Sag, hvori der undervises, til nogle færre, og meddele Undervisningen saa meget grundigere i disse. — Det var for Øvrigt ikke derfor, jeg begjærede Ordet, men da jeg hørte den 4de Landsthingsmand for 7de Kreds (Øvstgaard) nys omtale Kommunikationsforholdene over Limfjorden, saa fik jeg Lyst til at bevæge mig lidt længere hen ad Vest til, for at omtale den Bevilling, der findes paa Finantslovens § 26 under II p., og som angaar en Udgift af 40,000 Rd. i Anledning af den i Loven af